Aanpassing duidecim richtlijn osteoporose Focus: Wat zijn de medicamenteuze behandelingen van osteoporose? Hoe lang moet men de medicamenteuze behandeling met bisfosfonaten aanhouden? Welke medicamenteuze maatregelingen ter preventie van osteoporose moet je nemen bij een behandeling met een glucocorticoïdenkuur?

Haio: DECEUNINCK Laurens , U.G.
Promotor: DERESE Anselme , U.G.
Praktijkopleider: GOETINCK Michel

Context: Het doel van deze masterproef is een adaptatie en actualisering van de Duodecim-richtlijn ‘Osteoporose’. Voor deze ligt de focus op de medicamenteuze aanpak van osteoporose, de duur van de therapie en de bescherming voor osteoporose tijdens langdurige cortisonetherapie. Dit project gaat uit van EBM PracticeNet, een Belgische organisatie die evidence based informatie online beschikbaar maakt voor zorgverleners. In deze databank kun je onder andere de Finse Duodecim-richtlijnen terugvinden. Deze zijn echter niet aan de Belgische context aangepast. EBMPractice Net zorgt voor een stapsgewijze adaptatie van de richtlijnen. Zo hebben Lotte Van Thuyne en de mogelijkheid om de adaptatie rond OSTEOPOROSE uit te voeren als onderdeel van een masterthesis.

Onderzoeksvraag: De klinische vragen die werden gescreend in deze Masterproef zijn: Wat zijn de medicamenteuze behandelingen van osteoporose? Hoe lang moet men de medicamenteuze behandeling met bisfosfonaten aanhouden? Welke medicamenteuze maatregelingen ter preventie van osteoporose moet je nemen bij een behandeling met een glucocorticoïdenkuur?

Methode: Voor de adaptatie van de richtlijn aan de Belgische context, werd de handleiding van EBM PracticeNet gevolgd, gebaseerd op de methodiek van ADAPTE. Er werden in totaal 6 klinische vragen gedefinieerd, waarvan 3 behandeld worden in deze masterproef. Vervolgens werden relevante richtlijnen opgezocht en gescreend. Hierna gebeurde een evaluatie van deze richtlijnen volgens AGREE. Elke aanbeveling uit de geselecteerde richtlijnen werd geïnventariseerd en gewaardeerd op samenhang, courantheid en toepasbaarheid door middel van een matrix. De matrix werd vervolgens nagelezen door een lid van de leescomissie van EBM PracticeNet. Voor de implementatiefase werd een de hand van de geadapteerde aanbevelingen een flowchart opgesteld dat eenvoudig gebruikt zou kunnen worden in de huisartsenpraktijk bij de aanpak van osteoporosepatiënten. Dit protocol werd besproken met de verschillende collega’s in de opleidingspraktijken, om zo de toepasbaarheid ervan te toetsen en in kaart te brengen welke mogelijke barrières ze hierbij ondervonden.

Resultaten: De klinische vragen die werden gescreend in deze Masterproef zijn: Wat zijn de medicamenteuze behandelingen van osteoporose? Hoe lang moet men de medicamenteuze behandeling met bisfosfonaten aanhouden? Welke medicamenteuze maatregelingen ter preventie van osteoporose moet je nemen bij een behandeling met een glucocorticoïdenkuur? In de literatuur werd verschillende richtlijnen gezocht en gevonden die een antwoord bieden op deze vragen. Als betrouwbare bronrichtlijnen werden de NICE, SIGN, NOGG en CBO weerhouden. De evidentie waarop zij steunden bevestigden de aanbevelingen van Duodecim rond deze vragen. De aanbevelingen kunnen worden behouden en zijn toepasbaar voor de Belgische context. De 10 bevraagde huisartsen konden zich vinden in deze richtlijn en ook het voorgestelde flowchart kon

mits kleine aanpassingen gebruikt worden rond osteoporose.

Conclusie: De Duodecim richtlijn osteoporose werd geschikt bevonden voor toepassing in de Belgische zorgcontext. Ook de flowchart was een verduidelijking van de richtlijn en zeer geschikt voor het gebruik in de dagdagelijkse huisartspraktijk. Bij het voorstellen van de richtlijn en flowchart kwam als voornaamste punt van kritiek dat het nog steeds iets te onduidelijk was welke de duur van de verschillende behandeling zijn en wanneer de therapie langer mag aangehouden worden. Na het uitschrijven van de volledige richtlijn zal deze na goedkeuring worden gepubliceerd op EBMPracticeNet, waar ze toegankelijk zal zijn voor de Belgische huisarts via het elektronisch medisch dossier.De richtlijn, flowchart en peerreviews waren